

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6Tos/4/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123011568
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emil Dubňanský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8123011568.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Emila Dubňanského a sudcov JUDr. Petra Farkaša a JUDr. Rastislava Vargu, PhD., LL.M., MBA na neverejnom zasadnutí konanom dňa 27. februára 2024, v trestnej veci ods. A. B., o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Prešov sp. zn. 41PP/24/2023 zo dňa 08. decembra 2023, takto

rozhodol:

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku z a m i e t a sťažnosť odsúdeného A. B..

odôvodnenie:

O d ô v o d n e n i e

Uznesením Okresného súdu Prešov sp. zn. 41PP/24/2023 zo dňa 08. decembra 2023 bola podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku v spojení s § 66 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona zamietnutá žiadosť ods. A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom C. XXX, okr. D. E. F. o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Poprad, sp. zn. 6T/21/2023 zo dňa 18.05.2023

Proti tomuto uzneseniu ihneď na verejnom zasadnutí podal sťažnosť odsúdený, ktorú do rozhodnutia krajského súdu bližšie nezdôvodnil.

Na základe podanej sťažnosti krajský súd preskúmal podľa § 192 ods. 1 Tr. poriadku správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie predchádzajúce týmto výrokmi napadnutého uznesenia a zistil pritom, že sťažnosť odsúdeného nie je opodstatnená.

Prvostupňový súd v úvodnej časti svojho rozhodnutia rozoberá odsúdenie rozsudkom Okresného súdu Poprad č. k. 6T/21/2023-549 zo dňa 18.05.2023, v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2To/27/2023 zo dňa 07.09.2023, žiadosť odsúdeného A. B., správu o nastúpení trestu a uznesenie Okresného súdu Prešov sp. zn. 3PP/18/2022 zo dňa 24.03.2022, ktorým bol odsúdený A. B. podmienenčne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 5T/62/2020 zo dňa 15.12.2020, pričom mu bola uložená skúšobná doba v trvaní troch rokov. Skúšobná doba začala plynúť podmienenčným prepustením dňa 25.03.2022 a uplynula by 25.03.2025.

Na základe zisteného skutkového stavu je podľa prvostupňového súdu zrejmé, že u odsúdeného bola splnená formálna podmienka na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody dňa 02.06.2023 (podľa krajského súdu doba na podmienené prepustenie u odsúdeného uplynula, ale až 15.11.2023, vzhľadom na uznesenie Okresného súdu Prešov sp. zn. 3PP/18/2022 zo dňa 14.09.2023,

o neosvedčení sa v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia a výkone zvyšku trestu odňatia slobody v trvaní 5 mesiacov a 13 dní, z ktorého podmiennečné prepustenie nie je možné - § 68 ods. 5 Tr. zákona), a teda odsúdený vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu, avšak s poukazom na vykonané dôkazy, najmä na skutočnosti zistené z pripojených spisov, dospel k záveru, že doposiaľ vykonaný trest odňatia slobody nespĺnil svoj prevýchovný účel. Podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody umožňuje zmiernenie, resp. skrátenie výkonu trestu odňatia slobody v ústave na výkon trestu vtedy, ak výkonom trestu odňatia slobody vo väzenskom zariadení bol nápravnovýchovný cieľ dosiahnutý skôr, ako odsúdený vykonal trest v uloženej výmere. Teda účel trestu bol dosiahnutý už odpykaním si určitej časti uloženého trestu a z tohto dôvodu výkon zvyšku uloženého trestu odňatia slobody nie je ďalej potrebný. Dôvodmi, prečo okresný súd zamietol žiadosť odsúdeného je, že v kontexte všetkých okolností sa javí žiadosť odsúdeného, ako podaná predčasne v zmysle (ne)naplnenia materiálnych podmienok pre poskytnutie benefitu v podobe podmiennečného prepustenia z VTOS. Pre riadnu nápravu odsúdeného a naplnenie represívnej a prevýchovej zložky trestu je podľa názoru súdu prvého stupňa potrebné na odsúdeného pôsobiť aj zvyškom uloženého trestu odňatia slobody, aby tak riadne prehodnotil svoj postoj k páchaniu trestnej činnosti a svoje ďalšie správanie sa na slobode. V čase, keď bol odsúdený podmiennečne prepúšťaný z výkonu trestu uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 5T/62/2020 zo dňa 15.12.2020 sa očakávalo, že v budúcnosti povedie riadny život. Odsúdený však spáchal v skúšobnej dobe ďalšie úmyselné trestné činy, za ktorý bol riadne odsúdený a z predmetného trestu výkonu trestu odňatia slobody žiadal podmiennečné prepustenie. Je teda zrejmé, že odsúdený bral predošlý benefit v podobe podmiennečného prepustenia z výkonu trestu ľahkovážne a vykonaný trest odňatia slobody na neho nepôsobili dostatočne výchovne v tom smere, aby sa po podmiennečnom prepustení vyhýbal páchaniu ďalšej trestnej činnosti. Súčasne dodal, že rozhodnutie o podmiennečnom prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody má fakultatívnu povahu a na také rozhodnutie nemá odsúdený právny nárok.

Z predloženého spisového materiálu je zrejmé, že ods. A. B. sa domáha podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, nakoľko mu uplynula polovica jeho trestu. Chce žiť riadny život a starať sa o svoju družku a deti.

Ako už stabilne konštatuje krajský súd vo svojich rozhodnutiach, podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody znamená podstatnú zmenu spôsobu jeho výkonu, a preto by mala byť umožnená len odsúdeným, u ktorých je reálny predpoklad, že uložený trest splní svoj účel aj bez potreby jeho celého výkonu v ústave. Súd preto musí skúmať všetky okolnosti svedčiace o možnostiach prevýchovy odsúdeného a jeho správanie vo výkone trestu odňatia slobody.

Z pojatia trestu ako účelovej sankcie vyplýva, že pokiaľ doposiaľ vykonanou časťou trestu bol dosiahnutý účel trestu sledovaný zákonom, je ďalší výkon trestu nepotrebný a taktiež neodôvodnený. Aj keď súd pri ukladaní trestu prihliada k možnostiam nápravy páchatel'a, nie je možné vždy presne predvídať, ako sa u jednotlivých páchatel'ov prejaví jeho výchovný účinok. Z chovania odsúdeného a z jeho postoja k plneniu si povinnosti v dobe výkonu trestu môže byť zjavné také polepšenie, že ďalší výkon trestu nie je potrebný a môže byť prepustený na slobodu. Podmiennečné prepustenie je významným prostriedkom dovŕšenia prevýchovy a resocializácie odsúdeného a neznamená teda ukončenie tohto procesu, ale pokračovanie prevýchovného a resocializačného procesu v iných podmienkach (na slobode).

Zmysel tohto inštitútu nie je v tom, že za dobré chovanie, prípadne za plnenie si svojich povinností vo výkone trestu bude odsúdený automaticky prepustený po odpykaní si zákonom stanovenej doby, bez zreteľa k účelu trestu. Nevyhnutným predpokladom pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je aj pozitívna prognóza budúceho správania sa odsúdeného.

Z hodnotenia odsúdeného z ÚVV a ÚVTOS Prešov sťažnostnému súdu okrem iného vyplýva, že resocializačná prognóza sa javí ako priaznivá, riziko recidívy trestnej činnosti je nízke.

Krajský súd ale zastáva názor, že len samotné plnenie príkazov a nariadení vo výkone trestu odňatia slobody a dodržiavanie väzenského poriadku nie je samo o sebe, bez splnenia ďalších okolností postačujúce na dosiahnutie materiálneho predpokladu uvedeného v § 66 ods. 1 Tr. zákona. Odsúdený sa takýmto správaním len adaptuje na podmienky výkonu trestu odňatia slobody a v prípade nedodržiavania stanoveného ústavného poriadku sa vystavuje hrozbe uloženia disciplinárneho potrestania.

Na naplnenie materiálneho predpokladu pre podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody sa vyžaduje predovšetkým aktívny prístup a postoj odsúdeného, z ktorého možno vyvodit' polepšenie sa a v budúcnosti očakávať, že si odsúdený z výkonu trestu vzal ponaučenie a bude dodržiavať zákonom stanovené normy správania sa a viesť riadny život. Podľa názoru sťažnostného súdu odsúdený svojím správaním vo výkone trestu odňatia slobody preukázal síce istý stupeň polepšenia, avšak zároveň od neho nemožno dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, vzhľadom na jeho predchádzajúci výkon trestu odňatia slobody. Odsúdený sa totiž trestných činov, z prepustenia ktorých sa žiada, dopustil v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody uloženej mu uznesením Okresného súdu Prešov sp. zn. 3PP/18/2022 zo dňa 24.03.2022. Neušlo totiž pozornosti sťažnostného súdu, že odsúdený sa tejto trestnej činnosti dopustil v dobe cca pol roka po svojom podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený sa teda v krátkej dobe po podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody opätovne dopúšťa ďalšej úmyselnej trestnej činnosti, v dôsledku čoho sa znova ocitá vo výkone trestu. Ak ani predtým čiastočne vykonaný nepodmienený trest odňatia slobody nepriam odsúdeného začať žiť riadnym spôsobom života a znova sa nedopúšťať ďalšej trestnej činnosti, potom jeho vyjadrenie, že chce viesť riadny život a starať sa o rodinu, hodnotí krajský súd ako nie celkom úprimné. Preto záver okresného súdu, že odsúdený po materiálnej stránke nespĺňa predpoklady na podmienené prepustenie je správny.

Krajský súd ešte dodáva, že materiálnu podmienku možnosti očakávať, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život je potrebné i v tomto prípade skúmať aj pri zohľadnení okolností predchádzajúceho života odsúdeného, vrátane jeho skorších odsúdení, pričom podľa odpisu z registra trestov je zrejmé, že odsúdený má v ňom 4 záznamy a bol aj vo výkone trestu odňatia slobody, z čoho si nevzal ponaučenie a aj napriek jeho výkonu pokračoval v páchaní ďalšej trestnej činnosti.

Podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko recidívy. Takouto okolnosťou, ktorá má pri rozhodovaní o podmienenom prepustení význam, je podľa odbornej literatúry, ako aj bohatej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR a všeobecných súdov, taktiež predchádzajúci spôsob života odsúdeného, vrátane jeho minulej trestnej činnosti.

Vo vzťahu k posúdeniu splnenia materiálnych podmienok podmieneného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, sťažnostný súd v tejto súvislosti tiež skúmal, či u odsúdeného došlo k polepšeniu, teda, či u neho prebehol proces vnútornej premeny jeho osobnosti oprávňujúci „nádej“, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život, v rámci čoho zvažil aj závažnosť a povahu trestného činu, ktorého sa vykonávaný trest týka, plnenie si povinností a správanie sa odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody v kontexte jeho doterajšieho spôsobu života, charakteru jeho osoby, povahových vlastností a jeho postoja k spáchanej trestnej činnosti. V neprospech odsúdeného ale práve svedčí najmä predchádzajúce páchanie majetkovej trestnej činnosti (trestné činy krádeže).

Už Ústavný súd SR konštatoval, že zmysel podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie bol odsúdený automaticky podmienené prepustený po uplynutí ustanovenej doby bez zreteľa na účel trestu. Je potrebné vziať do úvahy i samotný účel trestu, ktorý obsahuje viac komponentov, ku ktorým súdy pri svojom rozhodovaní musia prihliadať. Podstatou ich úvah je potom v konečnom dôsledku dôvodnosť predpokladu, že odsúdený povedie v budúcnosti i na slobode riadny život s minimalizáciou rizika jeho recidívy. Pokiaľ všeobecný súd prihliadne na okolnosť, že nie je zabezpečená podmienka budúceho riadneho života sťažovateľa, je to výlučne iba vecou jeho uváženia ak dospel k záveru, že doterajší výkon trestu odňatia slobody neodstránil charakterové vlastnosti, ktoré sťažovateľa viedli k páchaniu závažnej trestnej činnosti. Ústavný súd v týchto prípadoch nemôže zasahovať do skutkových a právnych záverov všeobecného súdu za predpokladu, že ich možno pokladať za ústavne udržateľné a aprobovateľné.

A keďže odsúdený nepredložil žiadne sťažnostné námietky, s ktorými by sa musel krajský súd zaoberať a odpovedať na ne, toto boli podstatné dôvody, pre ktoré sťažnostný súd nevyhovel riadnemu opravnému prostriedku odsúdeného a tento ako nedôvodný postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku zamietol.

Rozhodnutie bolo prijaté jednohlasne.

jendohlasný

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.